

Pressemeddelelse

19. maj 2010

Økonomisk Redegørelse, maj 2010 - Prognosen

Der er igen vækst i dansk økonomi efter det kraftige tilbageslag frem til sommeren 2009 som fulgte efter den internationale finanskriser. **BNP** skønnes at vokse realt med 1,4 pct. i 2010, trukket af det private forbrug og eksporten, ophør af lagernedbringelserne, en kraftig vækst i de offentlige investeringer som led i de vækststimulerende foranstaltninger og en høj stigning i det offentlige forbrug. I 2011 ventes væksten at udgøre 1,7 pct. og blive mere selv bærende, og foruden fortsat vækst i det private forbrug og eksporten regnes der med stigning i erhvervs- og boliginvesteringerne.

Vækstskønnene for både 2010 og 2011 er justeret op med 0,1 pct.-enhed i forhold til *Økonomisk Redegørelse*, december 2009.

Husholdningernes reale disponible **indkomster** vurderes trods faldet i arbejdsstyrke og beskæftigelse at vise en høj vækst i 2010 på $4\frac{3}{4}$ pct. som følge af skatteindeksættelserne, lav rente, en vis fremgang i reallønnen og en høj satsregulering af overførslerne. I 2011 ventes en fortsat fremgang på $2\frac{3}{4}$ pct. blandt andet som følge af fortsat lav rente og stabilisering af arbejdsstyrke og beskæftigelse. I 2009 voksede de reale disponible indkomster med $5\frac{3}{4}$ pct., når udbetalingerne af SP medregnes. Den kraftige indkomstfremgang i 2009-10 er i høj grad et resultat af den økonomiske politik.

Som følge af indkomstfremgangen skønnes det **private forbrug** at vokse med $2\frac{1}{2}$ pct. i både 2010 og 2011 efter et fald på $4\frac{1}{2}$ pct. i 2009. Forøgelsen af opsparingskvoten ventes efterhånden at høre op i 2011.

På baggrund af den store indkomstfremgang, lav rente og den indtrufne stabilisering af boligmarkedet ventes **prisen på enfamiliehuse** at stige moderat med 1- $1\frac{1}{2}$ pct. i både 2010 og 2011 efter et fald i 2009 på knap 14 pct. **Boliginvesteringerne** skønnes at falde med næsten 10 pct. i 2010. Stabiliseringen af boligmarkedet ventes at føre til en lille vækst i boliginvesteringerne på 1 pct. i 2011. Boliginvesteringerne nåede i 2007 op på et historisk højt niveau på næsten 7 pct. af BNP. På trods af det kraftige fald i de seneste år er niveauet for boliginvesteringerne i forhold til BNP ikke lavere end i årene før 2003.

De faste **erhvervsinvesteringer** skønnes at falde med 3 pct. i 2010 efter et fald på 14 pct. i 2009. I 2011 ventes en vækst på 4 pct. som følge af vækst i produktionen siden midten af 2009 og lav rente.

De internationale konjunkturudsigter tegner nu bedre end i december. Den **globale BNP-vækst** ventes således nu at blive omkring 4 pct. i både 2010 og 2011,

hvilket i begge år er $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$ pct.-enhed højere end forudsat i decemberredegørelsen. **Markedsvæksten** for danske industrivarer ventes at blive $\frac{3}{4}$ pct. i 2010 stigende til $\frac{5}{4}$ pct. i 2011 mod $-10\frac{1}{2}$ pct. i 2009

På den baggrund skønnes en real stigning i **industrieksporten** på 2 pct. i 2010 og $4\frac{1}{2}$ pct. i 2011 efter et fald på $13\frac{1}{2}$ pct. i 2009. Skønnene indebærer et fortsat, mindre tab af markedsandele efter et stort tab af markedsandele i 2009. Den **samlkede eksport** af varer og tjenester ventes at vokse realt med $1\frac{1}{2}$ pct. i 2010 og $3\frac{3}{4}$ pct. i 2011 efter et fald på $10\frac{1}{2}$ pct. i 2009.

Den fornyede fremgang i efterspørgslen vil føre til stigning i **importen** af varer og tjenester på 3 pct. i 2010 og knap 4 pct. i 2011 efter fald på godt 13 pct. i 2009.

Overskuddet på **betalingsbalancen** anslås at blive omkring 45 mia. kr. eller $2\frac{1}{2}$ pct. af BNP i både 2010 og 2011.

Beskæftigelsen skønnes at falde med 73.000 personer i 2010 særligt som følge af faldet i sidste del af 2009. Beskæftigelsen ventes at vokse moderat i løbet af 2011, men årsgennemsnittet for 2011 ligger alligevel 5.000 personer lavere end for 2010. I 2010-2011 vil beskæftigelsen dermed være på omtrent samme niveau som i 2005. Produktiviteten ventes at stige relativt kraftigt efter fald i 2008-09, og i 2011 ventes produktivitetstab fra de foregående år næsten at blive indhentet.

Arbejdsstyrken skønnes at falde med 41.000 personer i 2010 i høj grad som følge af faldet gennem 2009. Reduktionen af arbejdsstyrken skal ses i lyset af, at forringede jobmuligheder erfaringsmæssigt fører til, at mange unge søger ind i uddannelsessystemet, hvortil kommer, at antallet af udenlandske arbejdstagere ventes reduceret, samt den demografiske udvikling i retning af flere ældre. Faldet i arbejdsstyrken i 2009-10 udgør godt halvdelen af den samlede nedgang i beskæftigelsen, hvilket er en noget kraftigere reaktion end normalt. I 2011 skønnes den forbedrede konjunktursituation at føre til en stabilisering af arbejdsstyrken.

Udviklingen i **ledigheden** har siden november været gunstigere end ventet, og skønnet for årsgennemsnittet i 2010 er sat ned til 130.000 personer ($4\frac{1}{2}$ pct. af arbejdsstyrken), hvilket er 25.000 personer lavere end i decemberredegørelsen. I 2011 skønnes årsgennemsnittet for ledigheden at blive 135.000 personer.

Lønstigningstakten i den private sektor skønnes at reduceres til omkring 2 pct. i 2010 og 2011 mod 3 pct. i 2009 og 4,6 pct. i 2008. Lønstigningen ventes at komme i nærheden af udlandets i 2011, og som følge af fald i den effektive kronekurs i 2010 skønnes lønkonkurrenceevnen at forbedres efter den betydelige forringelse i de tre foregående år. Det er væsentligt for udviklingen i de danske virksomheders internationale konkurrenceevne, at produktiviteten bliver genoprettet efter den svage produktivitetsudvikling i de tre foregående år.

Stigningen i **forbrugerpriserne** skønnes at blive 2,3 pct. i 2010 og 1,8 pct. i 2011 mod 1,3 pct. i 2009. Den øgede inflation i 2010 skyldes navnlig højere oliepris og

større afgifter som led i finansieringen af skattereformen. Den danske inflation har siden juni 2008 været højere end eurolandenes.

På baggrund af vurderingen af dansk økonomi skønnes underskuddet på de **offentlige finanser** at forøges fra 2,8 pct. af BNP i 2009 til 5,1 pct. af BNP i 2010. I 2011, der blandt andet beror på beregningstekniske forudsætninger om finanspolitikken, skønnes et offentligt underskud på 4,4 pct. af BNP. De store offentlige underskud er en konsekvens af den økonomiske krise og lempelserne af den økonomiske politik. Som følge af, at det ventede overskud i 2010 væsentligt overskrider 3 pct. af BNP, er Danmark kommet ind i EU's procedure for uforholdsmæssigt store underskud.

Det skønnes, at den **strukturelle saldo** (som er korrigeret for konjunkturernes bidrag og midlertidige udsving i blandt andet pensionsafkastskat og olieindtægter) var i underskud med ca. ¼ pct. af BNP i 2009. I 2010 vurderes det strukturelle underskud at øges til 1¾ pct. af BNP, navnlig som følge af den yderligere lempelse af finanspolitikken. Med de beregningstekniske forudsætninger, der er lagt til grund for finanspolitikken i 2011, er der skønnet et strukturelt underskud på ca. 1 pct. af BNP. Det er uændret i forhold til *Konvergensprogram 2009*.

Dermed skønnes fortsat, at der kræves nye tiltag for 24 mia. kr. for at indfri den kommende EU-henstilling frem mod 2013, og i alt 31 mia. kr. for sikre strukturel balance i 2015. Konsolideringen af de offentlige finanser på ¾ pct. af BNP fra 2010 til 2011 skal ses i sammenhæng med et forudsat fald i de offentlige investeringer efter det ekstraordinært høje niveau i 2009 og 2010, det fastholdte offentlige forbrug og den gradvise indfasning af finansieringselementerne i skattereformen.

Den offentlige **ØMU-gæld** udgjorde godt 41 pct. af BNP ved udgangen af 2009 og ventes øget til knap 45 pct. af BNP i slutningen af 2011. Den offentlige **netto-gæld**, der inddrager både aktiver og passiver, ventes at udgøre 4½ pct. af BNP ved udgangen af 2011.

Finanspolitikken er ekstraordinært lempelig i 2009-10. Aktivitetsvirkningen fra finanspolitikken – inklusive virkningen af frigivelsen af SP-midlerne og udbetaling af selvpensioneringskonti i 2010 – skønnes til 1,4 pct. af BNP i 2009 og 0,9 pct. af BNP i 2010. I 2011 skønnes finanseffekten ud fra de nævnte beregningstekniske forudsætninger om finanspolitikken til -0,6 pct. af BNP. Den umiddelbare negative virkning modgås imidlertid af, at de seneste års store lempelser af finanspolitikken og faldet i renterne siden 2008 virker med stigende styrke ind i 2011. Den økonomiske politik siden 2008, hvor finanskrisen satte ind, skønnes således at bidrage positivt til væksten næste år med omkring 0,4 pct. inkl. virkningerne af konsolideringen. Finanspolitikken i 2011 fastlægges først i slutningen af 2010. Det samlede beskæftigelsesbidrag fra den forudsatte finanspolitik og faldet i renterne skønnes til i størrelsesordenen 110.000 personer i 2011.

I øvrigt

Yderligere oplysninger kan fås hos:

Afdelingschef Jakob Hald, tlf. 33 92 40 63,

Kontorchef Martin Nygaard Jørgensen (prognosen), tlf. 33 92 41 38

Bilag

Tabel 1. Nøgletal

Tabel 2. Sammenligning med *Økonomisk Redegørelse*, december 2009

Tabel 1						
Nøgletal						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stigning, pct.						
Realt BNP	3,4	1,7	-0,9	-4,9	1,4	1,7
Handelsvægtet BNP i udlandet	3,2	2,8	1,3	-0,4	1,3	1,9
Eksportmarkedsvækst (industrivarer)	8,9	7,8	1,8	-10,4	3,9	5,8
Lønkurrenceevnen i samme valuta	-1,1	-3,1	-3,9	-4,8	1,7	-0,1
Industrieksport i faste priser	4,7	3,1	1,3	-13,6	2,1	4,5
Timeløn (DA's StrukturStatistik)	3,6	4,1	4,6	3,0	2,0	2,1
Forbrugerprisindeks	1,9	1,7	3,4	1,3	2,3	1,8
Kontantpris på enfamiliehuse	21,6	4,9	-3,6	-13,8	1,5	1,0
Eksportpriser, varer	4,4	1,9	6,9	-6,2	3,4	2,2
Importpriser, varer	3,5	2,8	6,5	-9,2	3,6	2,4
Bytteforhold, varer	0,8	-0,9	0,4	3,2	-0,2	-0,2
Timeproduktivitet i private byerhverv	1,9	0,0	-3,0	-0,7	6,6	3,1
Real disp. indkomst, husholdninger ¹⁾	3,0	0,0	0,7	1,9 ²⁾	4,7	2,7
Arbejdsmarked						
Arbejdsstyrke (1.000 personer)	2.893	2.944	2.953	2.900	2.859	2.859
Beskæftigelse (1.000 personer)	2.783	2.866	2.902	2.802	2.729	2.724
- heraf i privat sektor	1.958	2.043	2.089	1.974	1.896	1.891
- heraf i offentlig forvaltning og service	826	823	813	828	833	833
Beskæftigelse (ændring, pct.)	2,1	3,0	1,2	-3,4	-2,6	-0,2
Ledighed (1.000 personer)	109	78	52	98	130	135
Ledige i pct. af arbejdsstyrken	3,8	2,7	1,8	3,4	4,5	4,7
Ledige i pct. af arbejdsstyrken, EU-def.	3,9	3,8	3,3	6,0	7,5	7,5
Obligationsrenter, valutakurs						
10-årig statsobligation (pct. p.a.)	3,8	4,3	4,3	3,6	3,6	4,0
30-årig realkreditobligation (do.)	5,1	5,4	6,1	5,5	5,2	5,7
Effektiv kronekurs (1980=100)	102,0	103,2	105,9	107,8	105,2	105,0
Betalingsbalance og udlandsgæld						
Vare- og tjenestebalancen, mia. kr.	51,9	41,3	46,7	57,2	46,3	48,6
Betalingsbalancen (do.)	48,6	25,0	38,0	67,2	45,0	46,3
Do. i pct. af BNP	3,0	1,5	2,2	4,0	2,6	2,6
Nettofordring på udlandet, mia. kr.	-30,9	-118,9	-152,6	99,8	146,0	193,5
Do. i pct. af BNP	-1,9	-7,0	-8,8	6,0	8,5	10,9
Offentlige finanser						
Offentlig saldo, mia. kr.	82,3	80,6	59,8	-46,7	-88,2	-78,6
Do. i pct. af BNP	5,0	4,8	3,4	-2,8	-5,1	-4,4
Off. bruttogæld (ØMU gæld), mia. kr.	523,4	462,8	593,8	689,0	726,9	795,2
Do. i pct. af BNP	32,1	27,4	34,2	41,5	42,3	44,7
Skattetryk, pct. af BNP	49,8	49,1	48,3	48,2	47,3	46,7
Udgiftstryk (do.)	50,6	50,0	50,9	57,3	58,1	56,7

1) Den korrigerede indkomst.
2) Inkl. SP-udbetalinger var indkomststigningen i 2009 5,8 pct.

Tabel 2				
Sammenligning med vurderingen i december af skønnene for 2010 og 2011 på udvalgte områder				
	2010		2011	
	Dec.	Maj	Dec.	Maj
Realvækst, pct.				
Privat forbrug	2,4	2,4	2,4	2,4
Samlet offentlig efterspørgsel	2,4	2,2	-0,4	-1,2
- heraf offentligt forbrug ¹⁾	1,0	0,8	1,0	0,0
- heraf offentlige investeringer	18,4	19,6	-15,0	-13,1
Boligbyggeri	-6,3	-10,2	1,5	1,0
Faste erhvervsinvesteringer	-4,6	-3,0	4,2	4,2
I alt endelig indenlandsk efterspørgsel	1,2	1,2	1,7	1,4
Lagerændringer (vækstbidrag)	0,6	1,1	0,1	0,3
I alt indenlandsk efterspørgsel	1,7	2,1	1,8	1,7
Eksport	2,8	1,5	3,7	3,8
- heraf industrieksport	2,6	2,1	4,5	4,5
Samlet efterspørgsel	2,1	1,9	2,4	2,4
Import	3,7	3,0	4,1	3,9
- heraf vareimport	2,7	3,0	3,6	3,6
BNP	1,3	1,4	1,6	1,7
Bruttoværditilvækst	1,4	1,5	1,5	1,8
- heraf i private byerhverv	1,6	2,3	2,5	2,8

Tabel 2 (fortsat)				
Sammenligning med vurderingen i december af skønnene for 2010 og 2011 på udvalgte områder				
	2010		2011	
	Dec.	Maj	Dec.	Maj
Ændring i 1.000 personer				
Arbejdsstyrke, i alt	-17	-41	-3	0
Beskæftigelse, i alt	-71	-73	-4	-5
- heraf i den private sektor	-78	-78	-5	-5
- heraf i offentlig forvaltning og service	7	5	1	0
Ledighed	54	32	1	5
Stigning, pct.				
Eksportpriser, varer	2,0	3,4	1,7	2,2
Importpriser, do.	1,2	3,6	1,3	2,4
Bytteforhold, do.	0,8	-0,2	0,4	-0,2
Kontantpris for enfamiliehuse	1,5	1,5	0,5	1,0
Forbrugerprisindeks	2,0	2,3	1,7	1,8
Timeløn	2,7	2,0	2,5	2,1
Real disponibel indkomst, privat sektor	3,1	2,9	1,5	2,3
Real disponibel indkomst, husholdninger ¹⁾	5,2	4,7	2,2	2,7
Timeproduktiviteten i priv. byerhverv	5,5	6,6	2,2	3,1
Pct. p.a.				
Rente 1-årigt flekslån	2,3	1,4	3,1	2,3
Rente, 10-årig statsobligation	3,9	3,6	4,0	4,0
Rente, 30-årig realkreditobligation	5,6	5,2	5,8	5,7
De centrale balancetørrelser				
Betalingsbalancesaldo	42,1	45,0	42,9	46,3
Offentlig saldo	-94,4	-88,2	-79,0	-78,6
Ledighed (1.000 personer)	155	130	155	135
Eksterne forudsætninger				
Handelsvægtet, BNP-vækst i udland, pct.	1,3	1,3	2,2	1,9
Eksportmarkedsvækst, pct.	3,6	3,9	6,1	5,8
Dollarkurs (kr. pr. dollar)	5,0	5,5	5,0	5,5
Oliepris, USD pr. td.	80,3	84,1	84,5	89,6
Oliepris, kr. pr. td.	403,1	461,7	424,2	495,0
1) Den korrigerede indkomst.				